

6) ustawę z dnia 21 grudnia 1937 r. o podatku od lemoniad, wód mineralnych i wody sodowej (Zb. ust. i rozp. państwa czesko-słowackiego Nr 248);

(2) Równocześnie tracą moc obowiązującą na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego wszystkie inne przepisy, dotyczące podatków pośrednich: od proszków do podnoszenia ciasta, od przyrządów do oświetlenia elek-

trycznego, od lemoniady, wód mineralnych i wody sodowej, od siły wodnej oraz od węgla.

Art. 2. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu.

Art. 3. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Ślawoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

617

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o rozciągnięciu mocy obowiązującej ustawy o spółdzielniach na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. Na odzyskane ziemie Śląska Cieszyńskiego rozciąga się moc obowiązująca ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495).

Art. 2. (1) Wszelkie zrzeczenia o zmienym kapitale lub składzie osobowym, dążące wyłącznie do celów, wymienionych w art. 1 ustawy o spółdzielniach, które istnieją prawnie na odzyskanych ziemiach, podlegają z dniem wejścia w życie dekretu niniejszego przepisom ustawy o spółdzielniach.

(2) Zrzeczenia te obowiązane są do dnia 1 stycznia 1940 r. uzgodnić swe statuty z przepisami ustawy o spółdzielniach.

(3) Zrzeczenia, które w powyższym terminie statutów swych nie uzgodnią, zostaną rozwiązane na wniosek Przewodniczącego Rady Spółdzielczej, zgłoszony do sądu rejestrowego. Sąd rejestrowy orzeknie o wniosku w trybie postępowania niespornego.

Art. 3. (1) Wojewoda w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Spółdzielczej może w czasie do dnia 1 stycznia 1940 r. rozwiązywać władze (organa) zrzeczeń, wymienionych w art. 2, i ustanawiać w miejsce rozwiązanych władz, władze tymczasowe oraz powoływać na członków władz tymczasowych osoby spośród członków spółdzielni, czynnych na terenie Pań-

stwa, lub spośród organów związków spółdzielni w ilości nie przewyższającej liczby członków władz rozwiązanych. Członkowie ci mogą być odwoływani.

(2) Ustanowieni w trybie ust. (1) członkowie zarządu (dyrekcji) podlegają wpisaniu do rejestru spółdzielni.

Art. 4. (1) Wojewodzie w porozumieniu z Przewodniczącym Rady Spółdzielczej służy prawo zamianowania zarządców przymusowych w stosunku do majątku zrzeczeń, wymienionych w art. 2, znajdującego się na ziemiach odzyskanych, jeżeli siedziba tych zrzeczeń znajduje się poza granicami Państwa Polskiego.

(2) Zarządca przymusowy wykonywa prawa i obowiązki zarządu i rady nadzorczej spółdzielni, wynikające z ustawy o spółdzielniach.

Art. 5. Rada Ministrów może w drodze rozporządzeń wydawać przepisy przejściowe i uzgadniające, związane z rozciągnięciem ustawy o spółdzielniach na odzyskane ziemie.

Art. 6. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrowi Skarbu w porozumieniu z Ministrem Sprawiedliwości.

Art. 7. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*
Prezes Rady Ministrów: *Ślawoj Składkowski*
Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

618

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o bilansowaniu w złotych na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Przepisy ogólne.

Art. 1. Na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego wszystkie osoby fizyczne

i prawne obowiązane do prowadzenia ksiąg handlowych powinny sporządzić inwentarz i bilans otwarcia w złotych.

Art. 2. Inwentarz i bilanse otwarcia mają być sporządzone na dzień 1 stycznia 1939 r.

Art. 3. (1) Przy sporządzaniu inwentarza i bilansu otwarcia w złotych przedmioty majątkowe należy szacować według zasad następujących:

- 1) grunty, budynki, maszyny, środki transportowe, narzędzia pracy, ruchomości, prawa, koncesje, patenty, licencje i inne inwestycje, przeznaczone do stałego użytku, przyjmuje się w dotychczasowej wartości ksiązkowej, wyrażonej w walucie czesko-słowackiej, według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich;
- 2) towary, półfabrykaty, surowce i materiały pomocnicze przyjmuje się według wartości rzeczywistej, co najwyżej jednak w wysokości kosztów własnych, a jeżeliby koszty te były wyższe od ceny rynkowej w dniu bilansowym — nie wyżej ceny rynkowej;
- 3) papiery wartościowe przyjmuje się do bilansu według ich rzeczywistej wartości — nie wyżej jednak ceny nabycia;
- 4) waluty obce oraz wierzytelności i zobowiązania w walutach obcych — należy przeliczyć według przeciętnego kursu giełdowego z grudnia 1938 r.

(2) Do wierzytelności i zobowiązań, unormowanych dekretem Prezydenta Rzeczypospolitej z dnia 11 października 1938 r. o przeliczeniu zobowiązań, opiewających na walutę czesko-słowacką (Dz. U. R. P. Nr 79, poz. 535), mają zastosowanie przepisy tego dekretu.

Art. 4. Przy sporządzaniu bilansu otwarcia w złotych nie stosuje się odmiennych od przepisów dekretu niniejszego przepisów o oszacowaniu przedmiotów majątkowych, zawartych w obowiązujących ustawach oraz statutach spółek akcyjnych lub umowach spółkowych i towarzystw ubezpieczeń wzajemnych.

Kapitały własne.

Art. 5. Za kapitały przedsiębiorstwa uważa się różnicę pomiędzy wartością aktywów i pasywów, przeszacowanych na złote. Kapitały: amortyzacyjny, zakładowy (akcyjny, udziałowy), rezerwowy (zapasowy, zasobowy) i inne kapitały przedsiębiorstwa nie są uważane za pasywa.

Art. 6. (1) Z ogólnej sumy kapitałów przedsiębiorstwa (art. 5) wydziela się przede wszystkim na kapitał amortyzacyjny kwotę otrzymaną z przeliczenia dotychczasowego kapitału amortyzacyjnego, wyrażonego w walucie czesko-słowackiej, według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich.

(2) Z pozostałej reszty wydziela się kapitał zakładowy (akcyjny, udziałowy) w wysokości

dotychczasowej, określonej w walucie czesko-słowackiej, przeliczonej na walutę polską według kursu 16 złotych za 100 koron czeskich.

(3) Kapitał zakładowy przedsiębiorstwa, którego bilans otwarcia w złotych, sporządzony według zasad przeliczenia, ustalonych w dekreście niniejszym, wykaże kwotę niższą od kwoty, jaka wypada z przeliczenia według przepisów ust. (2), ustala się na kwotę, otrzymaną z przeliczenia.

(4) Dla zaokrąglenia dopuszczalne jest przekroczenie wzwyż lub wzníž kwoty kapitału zakładowego, ustalonej według zasad ust. (2), do ilości pełnych setek, podzielonych przez ogólną ilość akcji, z tym, że kwota przekroczenia nie może być większa od 5% kwoty, przeliczonej według zasad ust. (2).

(5) Zaokrąglenie kapitału zakładowego wzwyż, przewidziane w ust. (4), może być stosowane jedynie wówczas, jeżeli na to pozwala nadwyżka aktywów nad pasywami.

Art. 7. (1) Przepisy art. 6 ust. (2) stosuje się odpowiednio do istniejących w bilansie dotychczasowych kapitałów rezerwowych.

(2) Jeżeli nadwyżka aktywów nad pasywami, pozostała po przeliczeniu kapitału amortyzacyjnego i zakładowego, nie wystarcza na zastosowanie przepisów ust. (1) artykułu niniejszego, podział nadwyżki pomiędzy kapitały rezerwowe następuje w stosunku, odpowiadającym stosunkowi wzajemnemu tych kapitałów według ostatniego bilansu w koronach czeskich.

Art. 8. Reszta nadwyżki aktywów nad pasywami, pozostała po przeliczeniu kapitałów amortyzacyjnego, zakładowego i rezerwowych, stanowi kapitał rezerwowy specjalny, przeznaczony przede wszystkim na pokrycie strat, jakie mogą okazać się w wyniku przeliczenia, a następnie — na pokrycie wszelkich strat bilansowych na równi z kapitałami, przeznaczonymi na ten cel.

Obliczenie nominalnej wartości akcji lub udziału.

Art. 9. Nominalna wartość akcji lub udziału ma wynosić taką kwotę złotych, jaka wypadnie z podziału kapitału zakładowego (akcyjnego, udziałowego) wyrażonego w złotych, przez dotychczasową ogólną ilość akcji lub udziałów.

Zatwierdzenie bilansu i zmiana statutu.

Art. 10. Bilans otwarcia w złotych powinien być zatwierdzony przez właściwe organa przedsiębiorstwa w terminie do dnia 1 czerwca 1939 r. Uchwały zapadają zwykłą większością głosów.

Art. 11. Wszystkie instytucje kredytowe i ubezpieczeniowe, mające siedzibę na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, obowiązane są przedstawić bilanse otwarcia w złotych, sporządzone według zasad dekretu niniejszego, wraz ze szczegółowymi wyjaśnieniami, do Ministerstwa Skarbu niezwłocznie po ich przyjęciu przez właściwe organa instytucji, najpóźniej jednak do dnia 1 lipca 1939 r. celem uzyskania zatwierdzenia.

Art. 12. Kapitał zakładowy, wykazany w bilansie otwarcia w złotych na dzień 1 stycznia 1939 r., powinien być uwidoczniiony w rejestrze handlowym zgodnie z obowiązującymi przepisami.

Art. 13. Bilanse otwarcia w złotych przedsiębiorstw, obowiązanych do publicznego składania sprawozdań, powinny być ogłoszone w myśl obowiązujących przepisów o bilansach.

Przepisy podatkowe.

Art. 14. (1) Nadwyżki bilansowe, pochodzące z przerechowania, dokonanego w myśl dekretu niniejszego, nie podlegają opodatkowaniu.

(2) Przerechowanie, przewidziane w dekrecie niniejszym, nie podlega opłacie stempelowej.

Przepisy przejściowe i końcowe.

Art. 15. Wpisy do rejestru handlowego, wynikające z zastosowania dekretu niniejszego, są wolne od opłat rejestrowych.

Art. 16. Jeżeli przedsiębiorstwo, obowiązane do przerechowania bilansu na złote, nie dokona tego przerechowania w terminie określonym w art. 11 i nie uwidoczni odpowiednich wpisów w terminie do dnia 1 sierpnia 1939 r., właściwy sąd może na wniosek Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu

nałożyć na właścicieli lub zarządców przedsiębiorstwa grzywnę w wysokości od 100 zł do 10.000 zł.

Art. 17. (1) Do zrzeczeń o zmiennym kapitale lub składzie osobowym, dążących wyłącznie do celów, wymienionych w art. 1 ustawy z dnia 29 października 1920 r. o spółdzielniach (Dz. U. R. P. z 1934 r. Nr 55, poz. 495), nie stosuje się przepisów art. 6 ust. (4) i (5) oraz art. 9 i 12 dekretu niniejszego.

(2) Wykazany w bilansie otwarcia w złotych kapitał zakładowy (udziałowy) zrzeczeń, wymienionych w ustępie poprzedzającym, ulega podziałowi na udziały proporcjonalnie do wartości wpłat, dokonanych na każdy udział.

Art. 18. Wykonanie dekretu niniejszego porucza się Ministrom Skarbu oraz Przemysłu i Handlu.

Art. 19. Dekret niniejszy wchodzi w życie z dniem ogłoszenia.

Prezydent Rzeczypospolitej: *I. Mościcki*

Prezes Rady Ministrów: *Stawoj Składkowski*

Minister Skarbu: *E. Kwiatkowski*

Minister Przemysłu i Handlu: *Antoni Roman*

619

DEKRET PREZYDENTA RZECZYPOSPOLITEJ

z dnia 22 listopada 1938 r.

o spółkach akcyjnych, spółkach komandytowo-akcyjnych oraz spółkach z ograniczoną odpowiedzialnością na odzyskanych ziemiach Śląska Cieszyńskiego.

Na podstawie art. 55 ust. (2) ustawy konstytucyjnej postanawiam co następuje:

Art. 1. (1) Spółki akcyjne, spółki komandytowo-akcyjne oraz spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, posiadające w dniu 1 października 1938 r. wszystkie swoje zakłady na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a siedziby prawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, powinny do dnia 1 kwietnia 1939 r. przenieść swoje siedziby na obszar Rzeczypospolitej Polskiej oraz do dnia 30 czerwca 1940 r. uzgodnić statuty bądź umowy z przepisami kodeksu handlowego.

(2) Spółki, wymienione w ust. (1), posiadające w dniu 1 października 1938 r. część swych zakładów na obszarze odzyskanych ziem Śląska Cieszyńskiego, a siedziby prawne poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, powinny:

1) do dnia 1 kwietnia 1939 r. w drodze przeniesienia siedzib prawnych na obszar Rzeczypospolitej Polskiej utworzyć spółki krajowe, obejmujące całość majątku oraz do dnia 30 czerwca 1940 r. uzgodnić statuty bądź umowy z przepisami kodeksu handlowego, albo

2) do dnia 30 kwietnia 1939 r. zawiązać nowe spółki, obejmujące część majątku znajdującą-